

75 වසරකට එහා:

බටහිර පෙරමුණක් සඳහා කල ස්ටැලින්ගේ ඉල්ලීම, වර්විල් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ

The return of German militarism to Eastern Europe

බටහිර පෙරමුණ අදියරේ තිබුණ ද ජර්මානු මිලිටරිය, (වේමාක්ට්) ඒවන විටත් සෝසියලිස්ට් ගැමුරට කාවැදී තිබියදී ස්ටැලින් වර්විල් වෙත මෙසේ ලියා යැවීය. “මට පෙනී යන පරිදි සෝවියට් සංගමයේ පමනක් නොව මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ ද මිලිටරි තත්වය, බටහිරට වන්නට ප්‍රත්සය ද උතුරට වන්නට ආක්ටික්හි ද හිට්ලර්ට එරෙහි පෙරමුණක් ගොඩනැගීමට හැකි නම්, සැලකිය යුතු තරම් ශක්තිමත් කල හැකි බවයි.”

නැගෙනහිර යුද්ධය, නාසි ජර්මනිය හා සෝවියට් සංගමය යන දෙකම හෙමිබත් කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමින් ද මැද පෙරදිගේ බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යයේ ආරක්ෂාව මත ඔට්ටු අල්ලමින් ද වර්විල්, ස්ටැලින්ගේ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් මෙසේ ලියා යැවීය. “හමුදා ගොඩබැස්වීමට දරන උත්සාහයක් දරනු ප්‍රතිප්‍රහාරයන්ට මුහුණ දෙනු ඇතුවාක් මෙන්ම, කුඩා පරිමානයේ ආක්‍රමණ අප දෙගොල්ලන්ටම යහපතක් වනවා වෙනුවට, ව්‍යසනයන් ගෙන එනු ඇත.”

හිට්ලර්ගේ මාරාන්තික තර්ජනය යටතේ ස්ටැලින්, බ්‍රිතාන්‍ය හා එක්සත් ජනපදය සමග මිලිටරි සන්ධානයක් ගොඩනගා ගැනීමේ මංමුලා සහගත උත්සාහයක නිරත විය. එහෙත් 1941 ශ්‍රීෂ්මයේදී නැගෙනහිර පෙරමුණේ යුද ජයග්‍රහණය වනු ඇත්තේ කවරෙක්දැයි පැහැදිලි වන තෙක්, වර්විල් හෝ රුස්වෙල්ට් යන දෙදෙනාගෙන් කවරෙක් වත් අත පුවවා ගැනීමට නොකැමති විය.

1941 ජූලි මැද වන විට බාබරෝසා මෙහෙයුම, නුසුදානම් රතු හමුදාවට එරෙහිව ජර්මනිය ලත් දැවැන්ත ජයග්‍රහණ හමුවේ, විශාල භූමි ප්‍රදේශයක් අත්පත්කර ගැනීමට සමත් විය. වර්විල් වෙත ලිවීමට දේශනකට පෙරාතුව ස්ටැලින්ගේ වැඩිමහල් පුතා වූ යකොව්, ආක්‍රමණික ජර්මානු හමුදාවන් විසින් අල්ලාගෙන තිබුණි. පලමු වතාවට ජූලි 21 දා, ලූෆ්ට්වැෆ්

ගුවන් යානා 127ක් මොස්කෝවට බොම්බ හෙලීමේ නිරත විය. ජූලි 24 දා, මුන්චෙන් යන, ජර්මානු හා රුමේනියානු ඒකාබද්ධ ආක්‍රමණය අවසන් වූයේ, බෙසරබියා හා උතුරු බුකොවිනා ප්‍රදේශ රුමේනියාවට යළි අත්පත් කර දුන් ජයග්‍රහණයකිනි.

ඒ වන විට හිට්ලර්, නැපෝලියන්ගෙන් පසු කිසිදු පාලකයෙකු කර නොතිබූ ආකාරයට, යුරේසියානු භූ ස්කන්ධයේ විශාල කොටසක් සිය අනසක යටතට ගෙන තිබුණි.

කෙසේ වෙතත් බියාලිස්ටොක් හා මින්ස්ක් මෙන්ම ස්මොලෙන්ස්ක් ප්‍රදේශයන්හි ජර්මානු ජයග්‍රහණයන්ගෙන් උද්දාමයට පත්ව සිටි ජෙනරාල් හැල්ඩර්, ජූලි මුලදී විශ්වාසයෙන් යුතුව ලියා තිබුණේ, බාබරෝසාවේ පලමු සති දෙක තුළ සෝවියට් සංගමය පරදවා පහසු ජයග්‍රහණ ලබනු ඇති බවයි. එහෙත් ජූලි අවසන් වන විට හොදින්ම පෙනී ගියේ, බාබරෝසාහි මෙහෙයුම් සැලසුම් සැබවින්ම අසාර්ථකවී ඇති බවයි.

ජූලි මුල හැල්ඩර් හිට්ලර්ට කියා තිබුණේ, රතු හමුදාවේ සේනාංක 164න් සටන් කල හැකි තත්වයේ පැවතුණේ සේනාංක 46ක් පමණක් බවයි. මෙම ගනන් බැලීම් පදනම්ව තිබුණේ, ජර්මානු ආක්‍රමණයට පෙරාතුව රතු හමුදාවේ සංඛ්‍යාවන් පිලිබදව ලැබී තිබුණු සාවද්‍ය ඔත්තු තොරතුරු මතය. එනම්, සෝවියට් රුසියාව ලබනු ඇති අලාභ පිලිබද අධි තක්සේරුවක් හා සිය හමුදා යළි ශක්තිමත් කර ගැනීමට සෝවියට් සංගමය සතුව පැවති හැකියාව පිලිබද අඩු තක්සේරුවක් මතය. ජූලි 23 දා හැල්ඩර් සිය සංඛ්‍යා, සටන් කල හැකිව සිටි සෝවියට් සේනාංක සංඛ්‍යාව 93ක් ලෙසට සංශෝධනය කළේය. රතු හමුදාව “තීරනාත්මක ලෙස දුබල කරනු ලැබූ නමුත් අවසන් වශයෙන් විනාශ කරනු නොලැබිණි” යනුවෙන් ඔහු ලියා ඇත.